

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Основна іноземна мова: практична фонетика англійської мови»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Іщенко Валентина Леонідівна
к. філол. н., доцент,
завідувач кафедри ділової іноземної мови

Контактний телефон	+38-050-616-48-27
Електронна адреса (або персональний сайт)	isenkovaletina67@gmail.com
Дні занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації:	он-лайн: електронною поштою, за розкладом електронною поштою, http://www.dim.puet.edu.ua/ вкладка Студентові
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3422

Опис навчальної дисципліни

Мета	Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння студентами основами теорії і практики фонетики англійської мови, необхідними для формування мовних навичок та підготовки до практичної перекладацької діяльності з дотриманням орфоепічних норм сучасної англійської мови.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (практичні заняття – 36 год., самостійна робота – 54 год.).
Форми та Методи навчання	Практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Пояснювально-ілюстративний метод; проблемний метод; метод інтерактивного навчання; метод контролю.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання індивідуальних і домашніх завдань; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань із навчальних дисциплін: «Іноземна мова».
Мова викладання	Англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН-1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПРН-2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз,	ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК-4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН-14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. СК-8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1. Фонетичні одиниці. Голосні звуки англійської мови. Транскрипція		
Тема 1. Класифікація та артикуляція голосних фонем.	<u>Практичне заняття 1.</u> Артикуляція та фонетичний розбір звуків /i:/-/ɪ/; /æ/-/e/. Поняття довготи звуку. Правила транскрибування фонем. Розпізнавання, імітування та продукування цільових звуків. Модифікація фонем у зв'язному мовленні. Аудіювання коротких діалогів. Засвоєння скоромовок за темою. <u>Практичне заняття 2.</u> Правила артикуляції та транскрибування звуків /ɑ:/-/ʌ/; /u:/-/ʊ/; /ɔ:/-/ɒ/; /z:/-/ə/. Алофони. Розпізнавання цільових звуків у потоці зв'язного мовлення. Прослуховування та імітація автентичних діалогів за темою. Діалогічне мовлення. Опрацювання скоромовок.	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги. Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.
Тема 2. Дифтонги та трифтонги: особливості артикуляції	<u>Практичне заняття 3.</u> Правила будови та артикуляції англійських дифтонгів /eɪ/; /aɪ/; /ɔɪ/; /aʊ/ /əʊ/; /ɪə/; /eə/; /ʊə/. Поняття ядра та глайду. Опрацювання скоромовок. Фонетичний розбір слів. <u>Практичне заняття 4.</u> Практичне вживання англійських дифтонгів та трифтонгів з використанням автентичного аудіоматеріалу. Редукція дифтонгів. Опрацювання скоромовок. Фонетичний розбір слів. <u>Практичне заняття 5.</u> ПМР №1	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги. Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<i>Модуль 2. Приголосні звуки, їх основні характеристики</i>		
Тема 3. Класифікація та артикуляція приголосних фонем	<u>Практичне заняття 6.</u> Артикуляція приголосних фонем. Поняття про асиміляцію як фонетичне явище, що притаманне усім мовам. Типи асиміляції. Практичне використання фонетичних явищ. Засвоєння скоромовок за темою. <u>Практичне заняття 7.</u> Артикуляція приголосного /w/ в порівнянні з /v/. Фонетичне явище зв'язуючого /r/ (linking /r/). Артикуляція приголосного /r/ в інтервокальній позиції. Артикуляція приголосного /l/, артикуляція груп «вибуховий приголосний + l», явище латерального вибуху (lateral plosion). Опрацювання скоромовок за темою. <u>Практичне заняття 8.</u> ПМР №2	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги. Дібрати 5 прикладів асиміляції (із художніх текстів чи з газет). Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.
<i>Модуль 3. Наголоси та їх функції</i>		
Тема 4. Словесний наголос.	<u>Практичне заняття 9.</u> Поняття словесного наголосу. Імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ. <u>Практичне заняття 10.</u> Імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ.	Дібрати з художньої літератури приклади використання слів із подвійним наголосом. Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.
Тема 5. Фразовий наголос.	<u>Практичне заняття 11.</u> Поняття про фразовий наголос. Сильні та слабкі форми. Логічний наголос. Емфатичний наголос. <u>Практичне заняття 12.</u> Поняття про взаємозалежність наголосу в реченні та його семантичного навантаження. <u>Практичне заняття 13.</u> ПМР №3	Дібрати з художньої літератури приклади та розставити фразовий наголос (логічний наголос та емфатичний наголос). Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.
<i>Модуль 4. Інтонація та ритм.</i>		
Тема 6. Інтонація. Графічне зображення інтонації. Способи інтонування тексту.	<u>Практичне заняття 14.</u> Інтонаційна група (синтагма) та її компоненти. Інтонаційні моделі. Графічне зображення інтонації (Graphical Presentation of Intonation). Термінальний тон, як головний компонент синтагми. Типи тонів. Використання тонів в комунікативних типах речень. Тонограма речень автентичних аудіоматеріалів. Практичне використання фонетичних явищ.	Дібрати приклади використання дієслів у різних функціональних стилях.

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
	<u>Практичне заняття 15.</u> Інтонація розповідного, питального, окличного та спонукального речення. Інтонація речень зі вставними словами, зверненнями та однорідними членами. Інтонація в складних реченнях. Імітація зразків діалогічного мовлення. Імітація та продукування мовлення з вираженням позитивних та негативних емоцій засобами просодії. Опрацювання автентичних діалогів і текстів. Інтонавання речень.	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги. Дібрати уривки з художньої літератури з розповідними, питальними, окличними та спонукальними реченнями. Проінтонувати приклади.
Тема 7. Ритм мовлення. Ритмічна група.	<u>Практичне заняття 16.</u> Особливості англійського ритму. Поняття «ритмічна група». Правила поділу на ритмічні групи. Відпрацювання автентичних аудіоматеріалів, імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ. Ритмічне читання англомовного тексту.	Дібрати з художніх текстів приклади вживання «ритмічних груп». Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.
Тема 8. Темп мовлення.	<u>Практичне заняття 17.</u> Особливості англійського темпу мовлення. Практичне використання фонетичних явищ. <u>Практичне заняття 18.</u> ПМР №4	Виписати з поетичних творів уривки та продемонструвати особливості англійського темпу мовлення. Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.

Інформаційні джерела

Основні

1. Бровченко Т. О., Корольова Т. М. Фонетика англійської мови (контрактивний аналіз англійської і української вимови): Підручник. – 2-ге вид. переробл. та доп. – Одеса : Вид-во ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2020. – 208 с.
2. Іщенко В. Л. Дистанційний курс з дисципліни «Основна іноземна мова: практична фонетика англійської мови» для студентів освітньої програми Філологія, рівень бакалавр / В.Л. Іщенко - Система дистанційного навчання Полтавського університету економіки і торгівлі. - Полтава: ПУЕТ, 2023. - Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3422>
3. Практична фонетика англійської мови. Частина 2. / Відповідальний редактор Бойчук Н. В. Навчальний посібник для студентів II курсу спеціальності 6.020303 «Філологія. Мова і література (англійська)». Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка, 2013. – 180 с.
4. Ashton, Helen, Shepherd, Sarah. Work on your accent. Collins, 2020 – 208 p.
5. Ishchenko V., Horbuniova S., Kononenko O. Ways of training English pronunciation through tongue twisters: experience of Poltava University of Economics and Trade. Збірник наукових праць: Витоки педагогічної майстерності. - Випуск 31 – Полтава: ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2023 – С. 81-86.

Додаткові

6. Дворжецька М.П., Макухіна Т.В., Великова Л.М., Снегірьова Є.О. Фонетика англійської мови: Фоностилістика, риторика мовленнєвої комунікації. Вінниця : Нова книга, 2005. - 208 с.
7. Jean Yates, Pronounce it perfectly in English, BARRON'S : Barron's educational series, INC, 2005. – 197 p.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Основна іноземна мова: практична фонетика англійської мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyvannya.pdf
- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity-stupenya-doktora-filosofiyi.pdf>
- Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

- Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
- Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
- Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyvypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

- Положення про порядок перерахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
- Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
- Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnovi-ta-abo-informalnovi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

- Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravya-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf
- уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

- Психологічна служба <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

- Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання (відповідно до робочої програми навчальної дисципліни):

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за вид навчальної роботи
Модуль 1. Фонетичні одиниці. Голосні звуки англійської мови. Транскрипція	

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за вид навчальної роботи
<u>Практичне заняття 1-5.</u>	1 бал x 5 = 5
ПМР 1	5
Тестування до тем 1-5	2 бали x 5 тем =10
Модуль 2. Приголосні звуки, їх основні характеристики	
<u>Практичне заняття 6-8.</u>	1бал x 3 = 3
ПМР 2	5
Тестування до теми 3	2 бали x 1 тему = 2
Модуль 3. Наголоси та їх функції	
<u>Практичне заняття 9-13.</u>	1 бал x 5 = 5
ПМР 3	5
Тестування до тем 9-13.	2 бали x 2 теми =10
Модуль 4. Інтонація та ритм.	
<u>Практичне заняття 14-18.</u>	1 бал x 5 = 5
ПМР 4	2
Тестування до тем 14-18.	1 бал x 3 теми =3
Екзамен	40
Всього по курсу	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку, об'єднання тощо	10

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю